

for Fællesforsfatningens Indførelse, og derhos vedtog en Paragraph af Regjeringens Forslag, der indeholdt specielle positive Bestemmelser, der vare fornødne for at stille de fælles Anliggender fra de særegne, med en eneste Undring, medens Folkethinget, idet det var villigt dertil, derimod ikke var villigt til at gøre nogen væsentlig Forandring i de Dele af Grundloven, der ikke behøvede Forandring, for at Fællesforsfatningen kunde indføres, og, da Regjeringen jo meget vel indsaae, hvilket den altid havde indseet, at der ikke var nogen Berettigelse til at fordrø de Forandringer, som Folkethinget saaledes ikke vilde tilstaae, og at det ikke var hensigtsmæssigt, efter som Stemningen havde viist sig, at vedblive med at gøre disse Forandringer til Gjenstand for Undersøgelse og Prøvelse, hvoraf man ikke kunde vente noget gavnligt Resultat, men kun en større Vidtløftighed og Tvivl om Indholdet af de Grundlovsbestemmelser, der skulde vedtages, hvilket vilde gøre det vanskeligere at faae Sagen gennemført paa den i Grundlovens § 100 bestemte Maade, da jo det Samme skal gaae usforandret igennem begge Thing tre Gange. Regjeringen frasaltd derfor alle de Bestemmelser i det forelagte Lovudkast, der ikke havde deres umiddelbare og nødvendige Begrundelse i den ved den kongelige Kundgjørelse af 23de Januar 1852 bebudede Fællesforsfatning og sin egen middelbare Berettigelse i det Forbehold, hvormed Grundloven blev vedtagen, og der blev altsaa væsentligt intet Andet tilbage end det, Folkethinget anerkjendte. Kun var der nu Spørgsmaal om de Betingelser, hvorunder Rigsdagen skulde fatte sin endelige Beslutning. Der blev opstillet flere Fordringer fra først af, som siden efterhaanden tabte sig, og ved det Undringsforslag, som var gjort af Folkethingets Ordfører, vare de egentlig aldeles frasalbne. Der kunde altsaa, siger jeg, ikke heller være stor Betænkelse ved, efter hvad der forekom Regjeringen, om man havde vedtaget Regjeringens § 5, idet Bestemmelsen selv ikke indeholdt nogen Forandring i selve den danske Grundlov, betragtet som en Grundlov for det egentlige Danmark, for Kongeriget Danmark, men alene gjorde saadanne Forandringer, som ogsaa Thinget fandt aldeles nød-

vendige, for at Fællesforsfatningen kunde indføres. Det viiste sig, at man ikke vilde gaae ind derpaa uden med visse Lempninger, og navnlig bestod den Lempning, som fra Ordførerens Side var foreslaaet og viist vilde have faaet et stort Fleertal for sig, hvis den ikke var bleven frasalbden, deri, at, naar 3 Rigsdage havde vedtaget det forelagte Forslag, skulde det derefter ved Lov, ved en Beslutning af Rigsdagen og Kongen afgjøres, naar denne Forandring i Kongerigets Grundlov, som Fællesforsfatningen fordrøede, skulde indtræde. Der var, forekommer det mig, ingen Nødvendighed for en saadan Bestemmelse, hvorved Sagen blev sat længere ud, end den ellers vilde, men, dersom det nærværende Thing ikke skulde finde Anledning til at optage Regjeringens Udcasts § 5, maatte Regjeringen finde sig tilfreds med, at det vedtog det Undringsforslag, som var stillet af Folkethingets Ordfører. Der var iøvrigt ogsaa en anden Afgørelse mellem Regjeringens Udcast og det, som af Folkethinget blev vedtaget, men den angik en speciel Gjenstand, nemlig Udskrivning til Hæren og Flaaden og Tilveiebringelse af de andre Midler, som behøves for disse, om nemlig dette skulde gaae igennem Fællesforsamlingen eller de særegne Forsamlinger. Det er maafee Noget, som noksaa meget som Hensynet til § 5 gjorde, at Ordføreren tog sit Forslag tilbage. Jeg skal paa dette Sagens Trin ikke indlade mig videre paa denne Gjenstand, men blot bemærke, at det hører til det Specielle, som vil blive nærmere omhandlet, naar man kommer til en senere Forhandling. Dog seer jeg ikke, at der under nogen Omstændighed kan være nogen Betænkelse ved, at man gaaer ligesrem ind paa et Forslag, som sætter Regjeringen istand til at indføre Fællesforsfatningen, hvad enten man er tilfreds med Regjeringens Undringsforslag til § 5 eller ikke, thi, naar den Beslutning, som i saa Henseende tages af dette Thing, er gaaet tilbage til det andet Thing, og dersom begge Thing ikke maatte blive enige om det af Regjeringen foreslaaede, var Rigsdagen ikke bunden, uden forsaavidt Regjeringen vilde gaae ind paa det, hvorom Thingene vare blevene forenede, men kunde overlade til Regjeringens egen Beslutning,